

SUOMEN¹⁸⁵⁹
LÄHETYSSEURA

Senegalin luterilainen kirkko
Pulaarinkielinen raamatunkäännöstyö
Marko Hanslian

Hanke n:o SN803-605
7-12/2020
5.2.2021

Pulaarinkielinen Vanhan testamentin käännöstyö

*JOOMIRAADO ko gaynaako am, mi njakkirtaake hay huunde. (Jabuura 23:1)
Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu. (Psalmi 23:1)*

Toimipaikka- ja -aika: Jyväskylä, Suomi - Lingeer, Senegal 1.7.-31.12.2020

1. TYÖN KUVAUS

Työn tavoitteena on Vanhan testamentin kääntäminen pulaarin kielelle. Pulaar Fuuta Tooroa puhuvat fulaanit ovat pääosin Senegalin pohjoisosassa, Mauritaniassa ja Malissa Senegal-joen varrella elävä paimentolaisheimo. Pulaaria puhuvia on Senegalissa runsaat 2,5 miljoonaa, n. 23% väestöstä.

Raamatunkäännöstyön päämääränä on tarjota Jumalan Sanan armonväline fulaanien parissa tapahtuvalle kristilliselle julistustyölle ja sitä kautta edistää

vähemmistöasemassa, vahvan islamilaisen yhteisön keskellä elävien fulaanikristittyjen hengellistä identiteettiä. Jumalan Sana kuuluu kaikille, ja jokaisella ihmisellä on oikeus kuulla ja lukea sitä omalla äidinkielellään. Näin Raamatun ja kristinuskon tuntemus voi syventyä ja kristillinen seurakunta juurtua ja kasvaa fulaanien parissa. Tähän tarpeeseen raamatunkäännöstyö haluaa vastata.

Raamatunkäännöstyö pyrkii omalta osaltaan vahvistamaan pulaarin kirjakielen asemaa ja edistämään sen sanaston kehittymistä sekä sen kieliopin ja oikeinkirjoituksen vakiintumista.

Käännöstyö toteutetaan ekumeenisena yhteistyönä eri kirkkokuntien, lähetysjärjestöjen ja kristillisten yhteisöjen välillä. Käännöshankkeen järjestelyistä vastaa raamatunkäännöskomitea COTAT (*Comité Organisateur de Traduction de l'Ancien Testament en Poular Fouta Toro et Foulacounda*).

2. HALLINTO

Raamatunkäännöskomitean COTAT:n jäseninä ja yhteistyökumppaneina ovat:

- *Alliance des Eglises Evangélique au Sénégal*
- *Association Evangélique des Chrétiens Poularophones du Sénégal AECPS, pulaarikristittyjen yhteisö*
- *Eglise Evangélique Luthérienne du Sénégal EELS, ELCA:n (Amerikan evankelis-luterilainen kirkko) lähetys*
- *Eglise Luthérienne du Sénégal ELS, Senegalin luterilainen kirkko*
- *Mission Baptiste SBC (Southern Baptist Convention), USA:n etelän baptistit*
- *Mission Evangélique en Afrique Occidentale MEAO, WEC:n lähetys*
- *Mission Luthérienne du Sénégal MLS, SLS:n toimielin*

Konsulttina toimivat:

- Alliance Biblique Universelle ABU, Yhtyneet Raamattuseurat
- Société Internationale de Linguistique SIL

Raamatunkäännöskomitean puheenjohtajana toimii Senegalin luterilaisen kirkon pastori **Pierre Samba Sène**. Hankkeen yhteistyökumppanit vastaavat yhdessä hankkeen rahoituksesta. Hankkeen talous- ja henkilöstöhallinto on Senegalin luterilaisen kirkon (ELS) vastuulla. Kirjanpidosta vastaa ELS:n taloudenhoitaja.

Senegalin luterilaisen kirkon osuus koostuu raamatunkäännöstyön koordinaattorin toimintakuluista ja toiminta-avustuksesta raamatunkäännöskomitealle. Raamatunkäännöstyö on yksi kirkon Koulutus- ja teologisten asiain osaston työmuodoista.

3. TOIMINTA

KÄÄNNÖSTYÖ

The screenshot shows the Paratext 9.1 interface. The main window displays the Hebrew text 'בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ' with its transliteration and morphological analysis. A table on the right lists the terms and their equivalents in Wolof. The translation window shows the Wolof text 'Taggol leydi e neŋŋo' and its explanation: 'E fudŋfoode, Alla tagi asamaan e leydi. Leydi ko muulaa-uddaa wonnoo; ko ndi mehri ndi wonnoo. Niŋbere kunus ina Jiimnoo e dow *tewru ndu. Ruuhu Alla ina weeyatnoo e dow diyŋe de. Alla wi! "Yoo annoore yayno!" Annoore yayni. O yi! annoore ina moyyi;'. The bottom window shows the translation standard and the final Wolof text: 'Au commencement Dieu créa le ciel et la terre.'

Tästä kaikki alkoi...

Raamatunkäännöstyö tapahtuu Senegalin pääkaupungista Dakarista n. 350 kilometriä koilliseen sisämaahan päin Linguère (Lingeer) –nimisessä

maalaiskaupungissa. Kaupunki sijaitsee Djolofin alueella, joka on yksi karjankasvatuksen keskuksia Senegalissa. Käännöstoimisto on Amerikan luterilaisen lähetyksen tiloissa Galle Kawral ("Kohtaamisen talo") – keskuksessa.

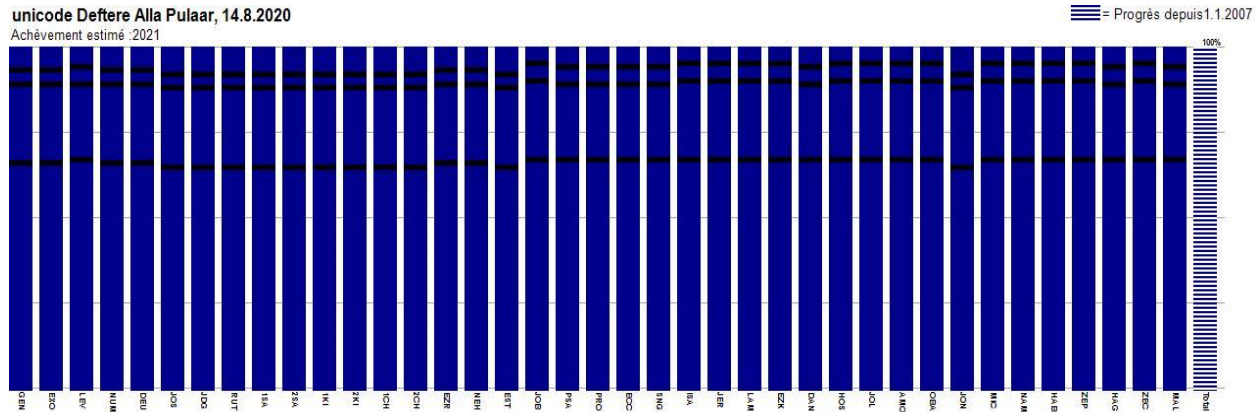
Allekirjoittanut hoitaa pulaarinkielisen Vanhan testamentin käännöstyön koordinaattorin ja lingvisti-eksegeetin tehtäväänsä pääosin Lapuan hiippakunnan lähetystoimistosta Jyväskylästä käsin ja työskentelee Lingeerissä toimivan paikallisen raamatunkäännöstyöryhmän kanssa tietokoneyhteyksien välityksellä. Teen vuodessa 3 työmatkaa paikan päälle, jotka ajoittuvat osittain samaan aikaan käännöskonsultin tarkistuskäyntien yhteyteen.

Vuoden 2020 jälkipuoliskolla olemme raamatunkääntäjiemme **Malick Syn ja Djibrilou Diallon** kanssa jatkaneet pulaarinkielisen Raamatun kokonaistarkistusta **Pentateukin** (1.-5. Mooseksen kirjat) osalta (mm. oikeinkirjoitus, kielioppi, sanasto, rinnakkaiskohdat).

Yhtyneiden Raamattuseurojen käännöskonsultin **Youssef Dembelen** kanssa tarkastimme 6.-17.7 aikana **Obadjan (Obadiya), Sefanjan (Sefaniya), Haggain (Haggaay) Sakarjan (Jakariyaa) ja Malakian (Malaki) kirjat**.

Tämän vuoden ensimmäisen työmatkani Senegaliin tein 7.-28.1, jonka ohjelmassa oli työskentelyä raamatunkäännöstyöryhmän kanssa Lingeerissä sekä raamatunkäännöskomitean kokous Dakarissa. Koronapandemian vuoksi en ole voinut tämän jälkeen tehdä työmatkoja Senegaliin, olemme jatkaneet päivittäistä työskentelyä skype-nettipuhelimen välityksellä.

Suomessa oloaikana työskentelen raamatunkäännöstyöryhmän kanssa Jyväskylän lähetystoimistosta käsin skype-nettipuhelimen välityksellä. Paratext-käännösohjelman mukaan Vanhan testamentin käännöshankkeen kokonaisvalmiusaste on **100 prosenttia** (2019: 99%).

Achèvement total prévu: 100%
1ère étape: (100%) 23213 (versets)
2e étape: (100%) 23213 (versets)
3e étape: (100%) 23213 (versets)
4e étape: (100%) 23213 (versets)

4. ESIRUKOUSAIHEITA

Pyydämme viisautta ja voimia pulaarinkielisen Raamatun kokonaistarkistukselle (mm. oikeinkirjoitus, kielioppi, sanasto, rinnakkaiskohdat).

YHTEYSTIEDOT

MARKO HANSLIAN

Raamatunkäännöstyön koordinaattori, Senegal

Suomen Lähetykseura
Lapuan hiippakunnan lähetystoimisto
Kauppakatu 19 C, 3. krs
40100 Jyväskylä

Puh: 043-824 0647
E-mail: marko.hanslian@suomenlahetykseura.fi
Internet: www.suomenlahetykseura.fi

Paratext 9.1 Rechercher dans men

HEB/GRK MAL 3:23

הַגְּדָה אֲנִכִּי שְׁלַח לְכֶם אֵת הַנְּבִיא לְפָנָי הַגְּדָה אֲנִכִּי שְׁלַח לְכֶם אֵת הַנְּבִיא לְפָנָי

part.prep+noun part.art+noun noun.name part.dir.obj part.prep verb.qal pro part.interj

before the prophet Elijah (et) to.you [am].about.to.send I here!

בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃ בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃

part.conj+part.art+verb.ni part.art+adj.m noun.name noun verb.qal

part art

Équivalents des termes bibliques: uDAP MAL 3:23

Terme	Trouvé	Catégorie	Français/French	Équivalents (uDAP)
אֱלִיָּה-1	✓	Noms...	Elie [Élie]	Eliyaasa
גָּדוֹל	✓		great	hoohoobe k...
יְהוָה	✓		Éternel, Yaweh	JOOMIRAADO
יִרָא	✓		craindre	hul* kul* t...
נְבִיא	✓		prophète	annab* lonn...
פָּנָה	✓		formerly	yeeso jeese ...

uDAP, ... TAZI-FR: MAL 3:23 (Collection de textes)

FB38 23 (23) Katso, minä lähetan teille profeetta Elian, / ennenkuin tulee Herran päivä, / se suuri ja peljättävä.

Raamattu Kuulkaa! / Ennen kuin tulee Herran päivä, / suuri ja pelottava, / minä lähetan teille / profeetta Elian.

uREM

HEB/GRK :הַגְּדָה אֲנִכִּי שְׁלַח לְכֶם אֵת הַנְּבִיא לְפָנָי הַגְּדָה אֲנִכִּי שְׁלַח לְכֶם אֵת הַנְּבִיא לְפָנָי

LXX/GRK ὁς ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν καὶ καρδίαν ἀνθρώπου πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, μὴ ἔλθω καὶ πατάξω τὴν γῆν ἄρδην.

GlossFR Voici moi envoyant pour.vous ** Elie le.prophète avant.que vienne le.jour.de YHWH le.grand et.le.digne.de.crainte.

NBS Je vous envoie / Elie, le prophète, / avant que n'arrive le jour du SEIGNEUR, / jour grand et redoutable.

uDAP: MAL 3:23 (Traduction standard)

48 Mbodoni nela e mon Eliyaasa, annabi o, hade garal ñalawma JOOMIRAADO, oon ñalawma mawdo, kulbiniido.

24 Maa o artir berde baabiraabe e biɓbe mumen, o artira berde biɓbe e baabiraabe mumen, woto mi arde, mi fi'ira leydi ndi firtaare.

uREM: MAL 3:23 (Traduction standard) (Modifiable)

donné; jeertinooje > farilla*, prescriptions; jamirooje > règles

\v 23

\v 24 de peur que je ne vienne; fi'a be piggal kud'i > harm*, frappant d'anathème XXXX

Vanhan testamentin viimeisen kirjan viimeiset jakeet profeetta Malakialta.